

СУЧАСНИЙ СТАН ТА ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ МАЛОГО ПІДПРИЄМНИЦТВА В УКРАЇНІ

Казановська Тамара Юріївна

Науковий керівник доц. Карпова І.В.

**Харківський навчально-науковий інститут Державного вищого
навчального закладу «Університет банківської справи»**

Малий бізнес є невід'ємною складовою ринкового господарства, що надає йому гнучкості, мобілізує фінансові й виробничі ресурси, прискорює темпи науково-технічного прогресу, вирішує проблему зайнятості населення, а також формує економічно самостійний і стабільний середній клас. Тому багатостороння підтримка розвитку малого бізнесу та побудова соціально орієнтованої економіки має стати головним вектором реформ в Україні.

Аналіз сучасного стану та проблем розвитку малого підприємництва в Україні свідчить про те, що подальший розвиток ситуації без активного та позитивного втручання держави може привести до згортання даного сектора економіки з відповідним загостренням економічних проблем та посиленням соціальної напруги. Саме тому виникає необхідність окреслення існуючих проблем та перспектив з метою розширення його ролі та місця в економічному процесі, тобто забезпечення протягом найближчих років у структурах зазначеного сектора зайнятості на рівні 25-30 % дієздатного населення та виробництва до 25 % ВВП. [1]

Сьогодні серед основних причин гальмування розвитку малого підприємництва в Україні та її регіонах науковці виділяють наступні:

- переважно декларативний характер державної підтримки підприємства, що супроводжується неоднозначністю та суперечливістю чинної нормативно-правової бази
- організаційно-правові труднощі започаткування бізнесу, особливо на стадії переходу від реєстрації до початку діяльності;
- обмеженість матеріальних і фінансових ресурсів;
- недосконалість системи обліку та статистичної звітності малого підприємництва, обмеженість інформаційного та консультативного забезпечення, недосконалість системи навчання та перепідготовки персоналу для підприємницької діяльності тощо.
- обмежені можливості конкурентної боротьби з представниками середнього і великого бізнесу, необхідність захисту від протиправних посягань тощо.

Від'ємні показники прибутку характерні для сектору малого бізнесу, що функціонує у сфері будівництва та операцій з нерухомістю, а також у промисловому виробництві, де, незважаючи на наявність 58,7 % умовно прибуткових підприємств, загальні економічні втрати галузі на початок 2015

року складала 1 млрд. 694 млн. грн. [1]

В умовах, коли державна фінансова політика з підтримки малого підприємництва не здатна створити умови для необхідного розвитку інфраструктури, що стимулювало б ефективніше функціонування та проникнення малого бізнесу в нові галузі економіки, з кожним роком зростають обсяги міжнародної підтримки.

Це пояснюється тим, що в Україні низькі показники рівня свободи бізнесу: у рейтингу Інституту Фрайзера (Канада) «Економічна свобода в світі-2014» Україна посіла 164-те місце у списку з 179 країн. [2].

Крім того, у доповіді Світового банку 2014 року щодо легкості ведення бізнесу Україна посіла 181 місце з 183 країн за складністю й важкістю виконання вимог системи оподаткування. Згідно з доповіддю, щоб дотриматися вимог податкового законодавства, потрібно в середньому 657 годин на рік. [1]

Економіка України залишається високо монополізованою, оскільки умови податкового законодавства спрямовані більшою мірою на підтримку великого бізнесу, що характеризується дисциплінованістю у виплаті значного обсягу податків та частково надає фінансову допомогу в важливих проектах державного і регіонального значення. [2]

З метою подолання негативного впливу вказаних проблем, що є перешкодою на шляху досягнення національного завдання прискореного економічного зростання, практичні дії мають бути зосереджені на таких основних напрямках, як:

- удосконалення чинної нормативно-правової бази як основи процесу розвитку малого підприємництва
- розв'язання питань щодо організаційного забезпечення малого підприємництва
- удосконалення мережі та підвищення дієвості роботи громадських об'єднань, які сприяють розвитку малого підприємництва;
- запровадження практики використання державних кредитних ліній для підтримки малого підприємництва

Висновки. Отже, в сучасній ринковій економіці України мале підприємство вимушене долати ряд макроекономічних перешкод, основною причиною яких є неефективна фінансова підтримка, надмірний податковий тиск та інші обмеження, встановлені на законодавчому рівні.

Література:

1. Стан та перспективи розвитку малого бізнесу в Україні [Електронний ресурс]. – Режим доступу:
<http://agroua.net/economics/documents/category-92/doc-85/>
2. Рачкевич М. Тіньова економіка процвітає, незважаючи на новий Податковий кодекс // [Електронний ресурс]. – Режим доступу:
<http://www.kyivpost.ua/business/article/tinova-ekonomika-procvitayenezvazhayuchi-na-novij-podatkovij-kodeks-36700.html>.